

Handläggare
Fanny Larsson
08-508 264 80**Till**
Exploateringsnämnden
2026-03-26

Handlingsplan för barnets rättigheter. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Sverker Henriksson
Biträdande förvaltningschef

Britta Eliasson
Avdelningschef

Remissen

Exploateringsnämnden har fått handlingsplan för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2030 på remiss. Remissen ska besvaras senast 2023-03-27. Handlingsplanen bygger på Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna som togs fram under 2024. Ytterligare handlingsplaner i enlighet med programmet för mänskliga rättigheter kommer att tas fram av kommunstyrelsen under året.

Stockholm ska vara en stad för alla och de offentliga miljöerna i staden har stor betydelse för barn och ungas hälsa, förutsättningar och livskvalitet. En god planering av de offentliga miljöerna kan minska både ojämlikheter och segregation. I arbetet med att planera, gestalta och förvalta krävs kunskap om barns olika förutsättningar och hur deras behov kan tillgodoses. Kommunen

har ansvar för många av de samhällsuppgifter som direkt berör invånarna och har därför stor betydelse för arbetet med barns rättigheter och inflytande.

Handlingsplanens syfte är att staden säkerställer alla barns rättigheter och inflytande genom att motverka diskriminering och främja jämlika levnadsvillkor. Att främja jämlika levnadsvillkor handlar om att stadens verksamheter ska ha fokus på att minska skillnaderna mellan olika grupper av barn och skapa förutsättningar för att alla barn ska ha en trygg uppväxt och att varje barn får sina rättigheter tillgodosedda. Att motverka diskriminering innebär att säkerställa att barn inte utsätts för diskriminering på grund av omständigheter som rör barnet eller dess vårdnadshavare. Det betyder att alla barn som vistas i Sverige har samma rättigheter oavsett till exempel hudfärg, kön, språk, religion, politisk eller annan åskådning, nationellt, etniskt eller socialt ursprung eller funktionsnedsättning.

Handlingsplanen identifierar tre utvecklingsområden som utgår från de fokusområden som pekas ut i Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna. Dessa är:

- Kunskap och information
- Velfärd och service
- Delaktighet och inflytande

Till varje fokusområde hör ett antal mål uppdelade i effektmål och resultatmål. Effektmålen beskriver den övergripande och långsiktiga förändring som eftersträvas. Resultatmålen är den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter. Målen avser att skapa en tydlig styrning och samtidigt en flexibilitet för nämnder och bolagsstyrelser att utifrån sina verksamhetsområden själva ta fram aktiviteter för att uppnå målen. En och samma aktivitet kan bidra till uppfyllelsen av flera mål.

Utifrån handlingsplanen och kopplade styrdokument ska stadens nämnder och bolagsstyrelser formulera egna mål och aktiviteter för arbetet med barns rättigheter och inflytande. Arbetet med barns rättigheter och inflytande ska vara en del av nämnders och bolagsstyrelsers systematiska arbete för att säkerställa stockholmarnas tillgång till de mänskliga rättigheterna och bidra till att ojämlikheten minskar i enlighet med hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen projekt väst.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret bedömer förslaget till ett program för de mänskliga rättigheterna som positivt.

Handlingsplanen innebär att exploateringsnämnden ska formulera egna mål och aktiviteter i enlighet med de utpekade utvecklingsområdena i handlingsplanen och stadens budget inom den egna verksamhetens ramar.

Grunden för barnrättsarbetet i staden och handlingsplanen är barnkonventionen, som blev svensk lag 2020. Barnkonventionen innehåller 54 artiklar varav fyra av artiklarna utgör de grundläggande och vägledande principer som alltid ska beaktas i frågor som rör barn:

- Artikel 2. Inget barn får diskrimineras på grund av härkomst, kön, religion, funktionsnedsättning eller andra liknande skäl.
- Artikel 3. Barnets bästa ska vara vägledande vid allt beslutsfattande och vid alla åtgärder som rör barn och unga.
- Artikel 6. Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Barn ska tillåtas att utvecklas i sin egen takt och utifrån sina egna förutsättningar.
- Artikel 12. Barn och unga har rätt att framföra sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem.

I stadens budget för 2026 framgår att ojämlikheten i barns uppväxtvillkor ska brytas och barns rättigheter ska stärkas. Barnkonventionen ska vara en utgångspunkt för alla verksamheter och det enskilda barnets behov av stöd ska alltid beaktas.

Handlingsplanen för barnets rättigheter utgör ett viktigt steg för att systematisera och integrera barnrättsperspektivet i det dagliga arbetet.

Exploateringsnämndens uppdrag medför att kontoret ofta indirekt arbetar med frågor som berör barns rättigheter, exempelvis invånares delaktighet i utvecklingen av sitt närområde. Det kan innebära tidiga dialoger med berörda grupper, deltagande i

detaljplaneprocessen och information om vad som pågår i närområdet. Kontoret arbetar kontinuerligt med att nå fler målgrupper, med särskilt fokus på de grupper som är svåra att nå, i dialog och samrådsprocesser.

En viktig faktor för att verka för barns rättigheter är att arbeta med kunskapshöjande insatser vilket, handlingsplanen tar upp. Exploateringsnämnden kan särskilt arbeta med att alla medarbetare har god kunskap om hur barnkonsekvensanalyser kan utföras och användas löpande vid planering av offentlig miljö. Exploateringskontoret genomför bedömningar av barnets bästa som underlag till beslut och åtgärder som rör barn och unga genom barnkonsekvensanalyser i områdesplanering och planarbeten. Detta ger barn och unga inflytande i stadsutvecklingsprocessen och i utformandet av offentliga miljöer.

Exploateringsnämnden kan även särskilt arbeta med att säkerställa att barns synpunkter och behov tas till vara i frågor som berör dem. Detta görs till exempel genom återkoppling kring dialogsynpunkter eller synpunkter och behov ur barnkonsekvensanalyser i tjänsteutlåtanden om projektet.

Handlingsplanen ligger därmed i linje med kontorets nuvarande arbetssätt. Planen ger samtidigt förutsättningar till en tydligare process kring målformuleringar och uppföljning. Effektmålen för nämnden kan komma att handla om barnkonsekvensbeskrivningar, uppföljning av barns synpunkter från medborgardialoger samt hur dessa tagits till vara.

Slut

Bilaga

1. Remiss – Handlingsplan för barnets rättigheter